

## Дневникъ 24.

ЗАСЕДАНИЕ НА 28 ЯНУАРИЯ 1882 ГОДИНА.

Прѣдсѣдатель Г-нъ Георги Груевъ.

Присѫтствува всички.

Присѫтствува по поканвание и Негово Високопрѣосвященство Пловдивскии Митрополитъ г-нъ Панаретъ.

Засѣданietо се отваря на  $2 \frac{1}{2}$  часа слѣдъ пладнѣ.

Протоколътъ отъ засѣданietо на 23 текущаго се прочита и приема съ една малка поправка изискана отъ г-ва Величкова.

Г-нъ Прѣдсѣдателъ обявява че съгласно съ рѣшението взето въ предъ постѣдното засѣданie на Постоянният Комитетъ първий въпросъ на дневният редъ е обсѫжданието на Чублично-Административният Правилникъ за распредѣлението на количеството 360,000 гроша, записано въ глава 130 на бюджета за текущето finanziално упражнение за подпомаганie на срѣдни училища изъ областта. Но тъй като Негово Високопрѣосвященство Гърций Митрополитъ г-нъ Григория, ако и поканенъ съ време, не е можалъ да присѫтствува, то г-нъ Прѣдсѣдателъ желаетъ да знае да ли Постоянният Комитетъ не би се съгласилъ, щото обсѫжданието на реченият правилникъ да се отложи за засѣданietо което ще стане на 4 идущий Февруария, като се помоли повторително Прѣосвящението Григория да присѫтствува въ него засѣданie за да вземе участие въ разискванie на предмѣта, съгласно съ чл. 100 отъ Органическият Уставъ. Г-нъ Д-ръ Хакановъ казва, че понеже той въпросъ досяга интереси на българското и гърцкото религиозни общества, то обсѫжданието му непрѣбва да става, освѣтъ въ присѫтствието на началниците на двѣтъ спомѣнати религиозни общества. А тъй като Прѣосвящението Григория може би по уважителни причини, не е можалъ да присѫтствува, то отъ това слѣдва отлага нието на въпросътъ. Затова той прѣдлага да се отложи обсѫжданието на реченият правилникъ за засѣданietо на 4 Февруария и да се помоли повторително Негово Високопрѣосвѣщенство да присѫтствува.

Прѣосвѣтий Панаретъ намира прѣложението на г. Д-ра Хаканова за умѣстно, прѣложението на г. Д-ръ Хакановъ турено на гласуванie, се приема отъ Комитета.

Прочита се едно съобщение подъ № . . . отъ г. Главният Управителъ, едно съобщение подъ № 5,333 отъ Дирекцията на Финанциите и едно съобщение подъ № 430 отъ Дирекцията на Правосъдието.

Прочита се едно прошение отъ Старѣйшина Съвѣтъ въ Батацъ подъ № 169, съ което моли да се освободятъ нѣкои млади Батачане отъ военната служба, та да могатъ да прѣпитаватъ своите семейства.

Г-нъ Вазовъ мисли, че прошението на Батачане трѣбва да се вземе въ внимание, запото всѣкому е известно, че въ време на възстанието трѣтъ четвъртини отъ мѫжското население въ това село се искала отъ мухамеданитѣ и ония мѫже, които можаха да се упазятъ имать днесъ на главитѣ си по едно или повече семейства.

Г-нъ Величковъ е на мнѣние прошението на Батачане на г. Вазова не сж отъ естество да убѣдѣтъ Комитетъ да освободи просителите отъ военната служба и защото мисли, че ако Комитетъ удовлетвори исканието имъ, то много градове и села изъ Областта, които сж пострадали въ време на войната, ще поискатъ да се освободятъ отъ военната служба.

Г-пъ Прѣдсѣдателъ прочита чл. 381 отъ Органически Уставъ, който прѣдвижа случайтѣ за разрѣшене отъ военна служба въ мирно време, и забѣлѣжва, че Постоянниятъ Комитетъ може да освободи само ония мѫже, които сж вземани за войници противъ постановленията на тоя членъ.

Г-нъ Калчевъ прѣдлага да се остави реченото прошение безъ слѣдствие и да се отговори отъ страна на канцеларията на Баталкото кметство, че членъ 381 отъ Органически Уставъ ясно опредѣля случайтѣ, въ които младите момчи подгъжани на наборъ, могатъ да се освобождаватъ отъ военната служба въ мирно време и че ако отъ тамъ сж се взели нѣкои момчи въ войната служи да въпрѣка постановенията на речения членъ отъ Устава, то трѣбва да се отлагатъ повторително за това, като означатъ числото и имената на онеправданитѣ. Прѣложението на г. Калчева се покрѣпя, гласува и приема.

2-о прошение подъ № 147 отъ опълченецтъ Геновъ изъ Калоферъ, съ което явява, че по причина на многобройното си семейство се замиралъ въ крайна бѣдностъ, и моли да се спомогне съ една парична сума, се прѣпроважда до Дирекцията на Финанциите съ прѣпоръжка да му се дадатъ отъ фондътъ за опълченецтѣ двѣ лири турски, вторий въпросъ на дневниятъ редъ е прочитанието на слѣдующий проекто-контрактъ пригответъ за г. Фабиани, когото Постоянниятъ Комитетъ беше да повика за главенъ стенографъ въ неговата канцелария и въ канцеларията на Областното Събрание:

Между долупописанитѣ Прѣдсѣдателя на Постоянниятъ Комитетъ на Областното Събрание и Источна Румелия, дѣйствующи въ имя и за съмѣтка на Областта, отъ една страна, и г-на Р. Фабиани, отъ друга страна, заключи съгласно чл. 1-й отъ Публично-Административниятъ Правилникъ, прѣвиденъ отъ чл. 24 на Органически Уставъ и издаденъ на 18 Априлия 1880 г. с. подъ № 12, което г. Р. Фабиани обявява да знае напълно, слѣдующий контрактъ:

Чл. 1-й. Г. Р. Фабиани родомъ Хърватинъ отъ Зенкъ, подданикъ Австро-Маджарский, се задължава да служи на Источна Румелия за време отъ три години, като почне отъ дена на подтвърдението на настоящий контрактъ, което трѣбва да стане най-късно до единъ мѣсяцъ отъ днесъ;

Чл. 2-й. Г. Р. Фабиани ще служи при Областното Събрание на Источна Румелия и при Постоянният Комитетъ на това Събрание въ Пловдивъ въ качество на главенъ стенографъ, и като началникъ на стенографическото писалище, което ще образува при реченото събрание, ще държи на Български язикъ стенографически протоколитъ на Областното Събрание и на Постоянният Комитетъ;

Чл. 3-й Господинъ Р. Фабиани, освѣнъ това, се задължава да прѣподава безплатно стенографията по шестъ часа въ седмицата или при Пловдивската Гиназия или въ помѣщението на Областното Събрание ще е свободенъ отъ това задължение.

Чл. 4-й. Съгласно съ алинея 3 на чл. 3 отъ горѣпоменатий правилникъ. Г-нъ Р. Фабиани се обвръзва да бѫде вѣренъ на Источна Румелия и да се подчинява на всички закони, правила и прикази сѫществуващи или които сѫ издадать за напрѣдъ, освѣнъ ако въ настоящий контрактъ би имало наредено нѣщо друго яче.

Чл. 5-й г. Р. Фабиани за службата си, показана въ членове 2 и 3 на настоящий контрактъ ще има мѣсячна заплата по пятьстотинъ (500) франка златни, които ще получава на всякой мѣсецъ.

Заплатата на г. Фабиани ще почне да вѣрви отъ денътъ на пристигванието му въ Пловдивъ. Относително до правото за пенсия г. Р. Фабиани се туря въ категорията на туземните Источно-Румелийски чиновници, ако чрѣзъ подновление на контракта си той ислужи узаконеното врѣме.

Чл. 6. Г. Р. Фабиани ще получи спорѣдъ чина си разноски за прѣмѣстване отъ Зенкъ Хърватско до Пловдивъ и обратно слѣдъ истичанието на контракта, въ случай, ако той контрактъ се не поднови.

Чл. 7. Ако г. Р. Фабиани неиспълни задълженията си контрактъ се унищожава. А ако Источно-Румелийското Правителство по свои съображения откаже на г. Фабиани службата прѣдъ истичанието на срока, то се задължава да му плати обезщетение равно на половина годишната му заплата.

Въ случай на нѣкой споръ между двѣтѣ страни работата ще се отнася до мѣсните компетентни сѫдилища безъ консулско намѣсване.

Чл. 8-й Два мѣсесца най-малко прѣди истичанието на срока на настоящий контрактъ, г. Фабиани е длѣженъ да извѣсти г. Прѣдсѣдателя на Постоянният Комитетъ иска ли да поднови контракта си или не; а речението Прѣдсѣдателъ трѣбва въ сѫщия срокъ да увѣдоми г-на Фабиани ще ли прѣстави подновенъ контракта му за подтвърждение или не;

Ако слѣдъ истичанието на срока на контракта на г. Фабиани, прѣди да до бие право на пенсия спорѣдъ чл. 5-й правителството не счете за нуждно да подпъни контракта съ г. Фабиани, то се задължава да му плати едно вѣзнаграждение равно съ заплатата му за шестъ мѣсесца, освѣнъ пътните му разноски за врѣщане съгласно съ 6-ий членъ.

Чл. 9-ий. Настоящий контрактъ се направи и подписа въ три екземпляра, отъ които единий се даде на г. Фабиани, втори остана въ канцелариите на Постоянният Комитетъ, а трети се прѣдава за съхранение въ канцелариите на Генералъ-Губернаторъ.

Началникъ стенографическото Бюро при Област. Събрание и Пост. Комитетъ:

Г-нъ Прѣдсѣдательтъ желае да знае да ли има да направи иѣкай отъ г-да членоветѣ бѣлѣжка върху иѣкои отъ членоветѣ на проекта.

Тѣй като не се появяватъ никакви възражения, то г. Прѣдсѣдательтъ го туря на гласуваніе, който се приема едногласно отъ Комитетътъ.

Съобщеніята подъ № 231 отъ Главният Управител и № 430 отъ Дирекцията на Правосѫдието се оставятъ въ архивитѣ за свѣдение.

По прѣдложение на г. Прѣдсѣдаля прѣдварителното обсѫжданіе на проектоправилника за горитѣ, испратенъ отъ г. Главният Управител съ съобщеніето му подъ № 250, се възлага върху една комиссия, съставена отъ Г-на Д-ра Янкуловъ и Калчева.

Пристигна се къмъ понататъшното обсѫжданіе на правилника за опрѣдѣлението на подробностите върху военните упражненія въ общинитѣ, на които прѣдварителното прѣработваніе се бѣше възложило върху една комиссия отъ г. Д-ръ Явковъ.

Чл. 7 на правилника.

Комиссията прѣдлага да се приеме той членъ безъ измѣненія.

Г-нъ Минковъ е на мнѣніе да се повърне правилника на комиссията за да го обсѫди по сериозно и слѣдъ като направи нуждните въ него измѣненія да го прѣстави за окончателно разглежданіе.

Г-нъ Прѣдсѣдательтъ неможе да се съгласи съ мнѣнието за отлаганіе и настоява, щото разглѣданіето на той правилникъ да се довърши въ днешното засѣданіе и въ присѫствието на всички членове на Комитета. Ние негодуваме, казва той, че резервата ни се памира въ разстройство, а неискаме да направимъ това, което се иска отъ насъ за поскорошното ѝ устроичество. Ако комиссията не е успѣла да изучи правилника по обширно, то никой не забранява на Комитетътъ да го прѣработи както той разбира, като въведе всичките измѣненія и допълненія, които той счита за нуждни, дѣйствително Комитетътъ писа за това на правителството, нѣ тѣй като то не е взело въ внимание желанието му, то нему неостава освѣнѣтъ да пристъпи самъ къмъ коренното му прѣработваніе като се ползва отъ свѣдѣніята, които г. Главният Управител му е испратилъ съ писмата си подъ № № 35, 44, 3,619, 3,622, 3,659, 3,774 и 3,805 и които свѣдѣнія посочватъ на всичките мѣжностити, които сѫ прѣчили и прѣчватъ на иѣлното и правилио приспособление на рѣчепий правилникъ. Въ заключение г. Прѣдсѣдательтъ е на мнѣніе да се прочетатъ книжата, за които е рѣчъ по горѣ и да се пристъпи къмъ сериозното обсѫжданіе на правилника г. Величковъ мисли, че Постоянният Комитетъ може да се ограничи само въ разглѣданіето и приеманіето на приказътъ, прѣбръзъ който се въвождатъ измѣненія въ чл. 1 на правилника.

Г-нъ Д-ръ Хакановъ казва, че при първото приспособление на правилника правителството ще посрѣдѣ твърдѣ голѣми мѣжностити отъ страна на населеніето, тѣй като упражненіята сѫ прѣвидени два пъти въ седмицата, той мисли, че ако не се измѣни членъ 1 въ смисълъ, щото упражненіята да ставатъ единъ пътъ въ седмицата, именно въ недѣля, то областното правителство всѣкога ще има главоболие отъ страна на населеніето. Той мисли още, че не ще биде злѣ, ако се постанови да се взима мнѣнието на кмета въ налаганіе на наказанията, прѣвидени въ чл. 8 на правилника.

Г-нъ Д-ръ Янковъ е на мнение да се прибави въ чл. 11 на правилника, че градский кметъ съ единъ или съ двама съветника съставя протоколъ за дѣлото.

Г-нъ Минковъ казва, че ако правителството прѣдлага измѣнения само въ първия членъ на правилника, то незначи, че Комитетътъ нетрѣбва да се занима съ прѣработванието на другите му членове.

Г-нъ Саллабашевъ мисли че Комитетътъ нѣма право да измѣни цѣлий правилникъ за обучениета на резервата и е длѣженъ да се ограничи само върху приказътъ на Генерал-Губернаторътъ. По негово мнение Комитетъ може да искаше желание или да прѣпоръжча на правителството за да се прѣработи и му се испрати за разглеждане тоя или онъ звонъ, иъ и да взема самъ инициативата за това, защото то не е съобразно съ правата, които му дава Органическият Уставъ.

Г-нъ Калчевъ мисли, че Комитетътъ или трѣбва да се ограничи само въ разглеждането и приеманието на приказътъ или инакъ да го повърне на Правителството съ прѣпоръжка да го прѣработи и му го повърне за разглеждане.

Г-нъ Величковъ прѣдлага да се приеме приказътъ, тъй както е прѣстасенъ отъ г. Главният Управителъ, и съ прѣпровожданието му да се забѣлѣжи въ писмото, че Постоянният Комитетъ не мисли че съ въвождането на измѣненията въ чл. 1 на правилника не се прѣмахватъ всичките мѫчинотии, които сѫ прѣчили и прѣчать на правилното му приспособление; напротивъ той е убѣденъ, че тия мѫчинотии постоянно ще повдигатъ различни оплаквания отъ страна на властите и на известни съсловия отъ населението изъ Областта докѣто той не се прѣработи като се вземе отъ до колкото се изисква въ внимание заявленията, които ни испрати съ съобщенията си, за които стана дума по горѣ.

Въ заключнине г. Величковъ прѣдлага да се помоли Правителството да подложи речений Публично-Административният Правилникъ на едно по сериозно изучаване отъ страна на Комитетентните власти и слѣдъ въвождането въ него на ония измѣнение и допълнения, които врѣмето и опитът сѫ доказали за нужни да го прѣпрати на Комитетътъ за окончателно за изглеждане и удобрѣние.

Прѣложението на г. Величкова се подкрѣпя, туря на гласуване и се приема отъ Комитета.

Прочита се едно съобщение отъ г. Главният Управителъ подъ № 272 отъ днешна дата, относително до въпросътъ за повикването на двамата специалисти единий за Дирекцията на Финанциите, а другий за Дирекцията на Земедѣлието, Търговията и Общите Сгради.

Въ това писмо г. Главният Управителъ, като настоява за приеманието на условията, които е обѣщаъ на Французското Правителство за двамата тия, специалисти забѣлѣжва, че ако Постоянният Комитетъ неизмѣни своето рѣшение, то той ще залови Европейските Държави, пълномощниците на които сѫ изработили Органическият Уставъ, съ въпросътъ да ли съдѣйствието на Постоянният Комитетъ, въ случаите прѣвидени отъ този уставъ, съставлява едно условие *quié que* за осъществяване на реформите, които Генерал-Губернаторътъ намира полезни и необходими за добрий връвежъ на работите, и да ли въ тоя посъдимъ случай той неможе да пристъпи самъ до въвождането на реформите, за които се касае, като Постоянният Комитетъ, отъ които е поискано съдѣйствие, откаже да го даде.

Г-нъ Величковъ казва, че тръбва да се размисли по сериозно върху тоя важенъ въпросъ, та да се избъгне въ бдяще всъко зло, което би можло да ни постигне въ случай, че Генералъ Губернаторът се отнесе до Европейските Държави и поискано мнѣнието имъ върху тълкуването на ония членове отъ Органически Уставъ, които даватъ правото на Постоянният Комитетъ да сподѣлятъ властта съ Главният Управителъ. Една такава постежка отъ негова страна, по мнѣнието на г. Величкова е равнозначучаща съ единъ държавенъ прѣвратъ, подобенъ на ония, които се извърши въ Княжество България, князъ Александъръ Батембергъ за да оправдае прѣврата, който извърши на 27 Априлия, даде такива мотиви, които зачерниха името на България, нѣма съмнѣние, прибавя г. Величковъ, че и Князъ Александъръ Богорида за да оправдае своята постежка ще ни прѣдстави прѣдъ свѣта за хора носпособни и нежелащи да се въвождатъ въ страната ни никакви улучшения; а една такава прѣпоржка всѣки може да разбере колко ще ни унижи и какви злини може да ни нанесе въ бдяще. Прѣдъ видъ на тия съображения, той желае да се продължи днешното засѣдане и да се размисли какво тръбва да се направи за да се прѣвари Генералъ Губернатора въ испълнение на своите намѣрения.

Г-нъ Д-ръ Хакановъ казва, че тръбва да се поглѣдне на въпросътъ не отъ Румелийска точка зрѣніе, но е важното, казва, че г. Главният Управителъ ще се отнесе до Европейските Държави за да иска мнѣнието имъ върху известни въпроси, пътъ главното е, че той кой знае по какъвъ съсипателенъ за насъ начинъ ще мотивира своята постежка за да оправдае себе си и да докаже че ние сме неспособни и не го оставяме да въвожда своите прѣобразования. За да се прѣвари обаче това зло, ний сме на мнѣнието Комитетъ да иде вкупомъ при г. Главният Управителъ и да се помъжчи да го убеди, че постежката му ще има твърдѣ лошави послѣдствия за страната.

Г-нъ Д-ръ Янкуловъ казва, че г-нъ Главният Управителъ не е разбралъ писмото на Постоянният Комитетъ, който никога не го е лишилъ отъ своето съдѣствие и не му е отказалъ за повикването на специалиста за Дирекцията на Финанциите, а само е забѣлѣжилъ въ писмото си, неможе да приеме условията 30,000 франка съ три годишенъ срокъ, защото мисли че може да се намѣри другъ по съгодни условия.

Г-нъ Саллабашевъ казва, че никой не се съмнѣва въ патриотизътъ на г. Главният Управителъ, който всѣкога е ималъ прѣдъ видъ интереситъ на страната и се е въодушевявалъ отъ най добрите намѣрения за нейното благосъстояние. За това той мисли, че Постоянният Комитетъ въ тоя случай нетръбва да му отказва категорически, защото всѣки вижда, че минутата е критическа и може да послѣдватъ кой знае какви опасности, за прѣварването обаче на всъко зло и за да се отстрани всѣка отговорностъ, която би могла да падне върху Постоянният Комитетъ, той прѣдлага да се отложи въпросътъ и да се побѣрга да се свика едно събрание отъ прѣдставителитъ на по близките градове или ипкъ само отъ ония, които се наричатъ тукъ, въ които да се промисли какво тръбва да се направи за да се прѣвари всъко зло, което би можело да ни сполѣти.

Г-нъ Калчевъ мисли, че г. Главният Управител е искалъ само да поискали Комитетъ за дано да се съгласи да приеме напълно условията за специалистите. Той мисли, че Комитетъ още днес може да му отговори, че той никога не е билъ противъ повикванието на единъ специалист за Дирекцията на Финанциите, нъ само неможе да приеме такива тежки условия, защото мисли че такъвъ чиновникъ ще може да се намъри по съ сгодни условия. Г-нъ Калчевъ върва патриотизът на г. Главният Управител и мисли, че ако Комитетъ го помоли настоятелно, той ще се съгласи да оттегли условията за които казва, че се е ангажиранъ предъ Французското Правителство.

Г-нъ Величковъ е съгласенъ съ мнението на г. Саллабашева за свикването на частно събрание отъ по близкните представители и мисли даже че би тръбвало да се помоли правителството да свика извънредна сесия, въ която да могатъ да се решатъ иъкои въпроси отъ по голъма важност и да се разглъдатъ ония дѣла, които Обл. Събрание не успѣ да довърши въ обикновената си сесия.

Г-нъ Прѣдсѣдателъ казва, че въпросът е дѣствително важенъ и тръбва да се обсѫди сериозно, защото се кассае до правата на Постоянният Комитетъ, който въ малъкъ видъ е самото Областно Събрание, постъпката на г. Главният Управител е твърдъ произволна и влѣче пощиръ сѣбе си много на правата на Комитетъ. Ако прочее Постоянният Комитетъ не прѣсече тая произволъ, той недостойно ще засѣдава на тая масса, затова той е на мнѣние да се направи единъ мемоаръ отъ иѣколко листа до г. Главният Управител, въ който да се възрази по единъ твърдъ сериозенъ и обмисленъ начинъ на послѣдното му писмо, като се цитиратъ всичките членове отъ устава, които се отнасятъ до правата на Постоянният Комитетъ. Колкото за прѣдложението на г. Величковъ за свикването на една извѣрдна сесия, г. Прѣдсѣдателъ го намира твърдъ добро и мисли, че то може да се обсѫди въ утрѣшното засѣдание.

По прѣдложение на г. Манкова понататъшното обсѫждане на въпросът се отлага за утрѣшното засѣдание, което ще стане на 2 часа слѣдъ пладнѣ.

Г-нъ Прѣдсѣдателъ затваря засѣдането на 6 часа вечеръта.

Прочетенъ и одобренъ въ засѣдането отъ 6 Февруария 1882 година.

Прѣдсѣдателъ: Георги Груевъ

Подпрѣдсѣдателъ: Д-ръ Чомаковъ

Секретаръ: К. Калчевъ